

Novine prihajajo vsake nedelje. Cena: doma na skupni naslov, če se do 31. marca plača cela naročnina, 25 D., na posameznega, 30 D., če se do 31. marca ne, plača cela naročnina, je cena Novin na skupni naslov 30 D., na posameznega 35 D. Amerikanci plačajo za Novine štiri dolare i dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezusovoga. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črensovcih, Prekmurje, Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 14 strani dobi 20%, 12 strani 25%; i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je i do dvajsetpét reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med letakom cm² 1, 50 D., v »Poslanom« 2-50 D. Tako so oglaš plača uprava i da za vse oglaš od 5% do 50% popusta.

Recepti se ne vrašajo

Naročnikom na znanje.

Kak smo dnes teden objavili, cena Novin je za 1. 1928. če se cela naročnina plača do 31. marca: na skupni naslov 25 Din., na posameznoga pa 30 Din. Če pa se cela naročnina ne plača do 31. marca, te je cena Novin za 1. 1928. na skupni naslov 30 Din., na posameznoga pa 35 Din. Kalendar Srca Jezusovoga dobijo za polovično ceno vsi, ki naročnino plačajo i ceno kalendara na upravo odpošljejo.

Zakaj?

Mi moremo vsaki teden proti plačati tiskarno i ar naročnine ne dobimo do rok, smo prisiljeni z kase vzeti posojilo i z tem kriti teden za z tednom tiskarniške potreše. Od toga posojila plačamo 10% intereš. Te stroške nam napravijo tisti naročniki, ki ne plačajo redno naročnine. Če pa te stroške napravijo naročniki, so je dužni tudi nositi. Zato za odplačilo teh interešov plača vsaki naročnik 5 Din. več naročnine, ki do 31. marca ne plača cele naročnine za Novine. Zastitno veliko siromaštvo pa preštímamo i od pravih velikih sirot, kakših je pa komaj edendva vu ednoj občini, ne zahtevamo, da bi plačale celo naročnino do 31. marca, majo čas po štiraj rataj plačati. Do 31. marca so pa dužne te sirote potom svojega širitela na upravništvo Novin naznaniti, naj je počakamo. Brezplačno odsehmo samo tistim damo Novine, za štere je što plača.

Amerikancom se naznani to:

Cena Novin ostane za vas,

kak je bila, najmre štiri dolare na leto. Zato ceno dobite brezplačno k Novinam Marijin List pa kalendar Srca Jezusovoga. Plačati va morate te štiri dolare najkesej do konca maja. Vam damo dugši termin, ar Novine potrebujetej do časa dokeč do Vas pridejo, pa ar širitelom težavno delo i raztepenost naših ljudi ne dovoli, da bi do 31. marca mogli pobrati vso naročnino. Prek zadnjega maja počakamo na plačilo naročnine samo tiste amerikance, ki so v siromaštvi, brez dela, če nam to po svojem širiteli naznanijo.

Ka smo tiz napisali od Amerikancov, se tiče vseh naročnikov, ki prebivajo prek meje naše države v štiroj koli državi zviun Amerike, termin njihovoga plačila je tudi 31. maj. Naročnino svojo pa plačajo po vrednosti penoz tistoga orsaga, v štiroj so na deli. Mi njim že zračunamo, koliko nam moro poslati.

Vsaki naročnik i vsaki širiteo mora včasi javiti na upravništvo Novin v Črensovce, če redno ne dobi lista i vsako spremembo. Sprememba se javi na karti, ne poslano Novine se pa po ednom malom papereki reklamirajo (prosijo) po pošti, ka je brezplačno. Na vsakoj pošti vam pokažejo, kak se reklamira.

Čeke za dopušljanje naročnine vam s tov številkov pošljemo. Ki ma v Soboti poseo, lahko naznani spremembo pa plača tudi naročnino na našem tajništvu (Falekova hiša pri špitali). Od tajnika dobi potrdilo, koliko je plačao, štero naj dobro čuva. Tajnik pa vsaki teden naznani

na upravništvo vse spremembe i od koga pa koliko naročnine je sprejelo.

Če što kaj ne bi razmo, naj opita na

Upravništvo Novin v Črensovci.

Ti očo do praga, sin Tebe prek praga.

Na konci preminočega leta, smo poleg drugoga poglednoli tudi nekoliko na naša sodišča. Vidimo, da se iz ništerni naši krajov ljudje strašno radi tožijo. Či eden drugomu sključeni prst pokaže, že bižita oba na sodnijo. V preminočem leti je pa začno tudi že drugi svet nekoliko gledati na našo krajino. Zgodilo se je namreč, da se je pri mariborskem okrožnom sodišči, povrsti obsodilo par oseb iz naše krajine na smrt. Od naše krajine tam prek ne znajo dosta. Či tudi se je tu pa tam štiri potrudilo nikelko, da si je tak malo pogledno našo zemlo, pa ljudstvo, štero živi na toj zemli, itak si je na konci sam priznao, da ne pozna naše krajine. Po večini telko znajo od nás, da smo Slovenci, štiri smo bili dozda pod Vogrskov, zdaj smo pa v domačoj državi, ništerni cilo telko zná, da so med nami tudi luterani pa ešče židovje, vse to se njim pa vidi strašno čudno i novo. Či pa zdaj ešče parkrát čujejo, da so ljudje iz naše krajine obsojeni na smrt, zavolo takši i takši hūdobii, te se njim pa vse vkup zvirtij. Pápinci, luterani, židovje, dobre prekmurske duše — kak večkrat čujejo i nakonci na smrt obsojeni hūdodelci, no to je v istini za njé práva najbole zmejšana Sibirija.

Poglejmo pa mi malo sebe!

V vsakšoj krajini se najdejo dobri i lagoji ljudje. Či se je v preminočem leti zgodilo, da je bilo pár ljudi iz naše krajine zavolo velkoga hūdodelstva na smrt obsojeni, zavolo toga nam ešče nišče nema pravice praviti, da smo vsi takši hūdobjnjáce. Zato ka bi na té način mi tudi lahko pravili to našim sosidom prek Múre, gde se ešče večkrat v kakši oštarij skučejo kak naši ljudje. Nesmimo pa tudi misliti, da je pri nas vse tak z rožicami potrošeno, kak mi večkrat radi od sebe gučimo. Či si zato povemo istino v oči, nede škodilo to nam, pred drugimi nas pa tudi ne trbej sram biti, zato ka so drugi tudi svoje napake samo s tém popravili, da so si brez vsakše zamere povedali eden drugomu čisto istino.

Naš urednik je na okrožnom sodišči v Maribori nikelko pítao, kelko oprávka majo kaj ljudje iz naše krajine s sodnijov. Gospodje so bili jako prijazni i so njemi dráge vole povedali vse, natenčno je ne mogao dobiti vsej številki različni djanj štera so prišla pred to sodišče, nego že samo to, ka je zvedo njemi je šlo globoko v dušo.

Ka nas najbole ponižávie?

Pravili smo, da nam nede v škodo, či si povemo istino v oči i nas tudi pred drugimi nesmi biti sram zavolo toga, ar samo na té način popravimo svoje slabosti, či je spoznamo i se ji ščemo tudi ognoti. Či pa pomislimo, da pridejo pred mariborsko sodišče samo tak zvána hūdodelstva, druga menša nedovoljena dela se pa obsodijo tu domá pri naši sodiščaj, te nas more nikel-

Šola i dom.

I. Dom.

Prva i práva vzgojiteljica deteta je njegova mati, ali starši. Starši, bratje i sestre so prva okolica, štera močno vpliva na mlado dušo. Če je ta prva okolica dobra, je dete srečno. Domača vzgoja je najprirodnejša, ar ma edno vážno vzgojno sredstvo, materino ljubezen, štero druge vzgoje nemajo. Zato bi mogla biti domača vzgoja najboljša, na žalost pa moramo povedati, da je domača vzgoja dostakrát jako slaba. Zakaj? Povemo to tudi.

Ovire dobre domače vzgoje so:

1.) da se starši jako malo brigajo za vzgojo svoje dece, vsaki drugi posel okoli gospodarstva njim je več, kak dete. Dete njim je samo breme, štero jim je zmeraj „na poti“;

2.) da dete prepuščajo samo sebi. Vbogo dete vóre i vóre táva okoli brez vsakšega nadzorstva, ka pa je že povzročilo mnogo nesreč;

3.) da deteti dájo alkoholne pijače, — da bo močen*! Kelko škode napravi vsaka kapljica vina ali žganice mladój duši, to je že splošno znano;

4.) da oča — pijanec — vinjen pride domo, razbija, grdo guči. kuné ali bije ženo i deco;

5.) da se starši za vsako malenkost kregajo ali bijejo v navzočnosti dece. Takši slabi vzgledi vničijo vsako dobro klico mlade duše;

6.) da starši nemajo smisla za vzgojo. Nevejo vzgajati, ar malo čtejo takše knjige, štere bi njim pokazale pravo pot v vzgoji svoje dece.

Iz teh tí naštetih splošnih

ovir vidimo, da domača vzgoja je vnoğokrát vse drugo, samo dobra ne.

II. Šola.

Druga vzgojiteljica je šola. Kak naj šola popravi vse tisto, ka je dom pokvaro? Pri svojoj najboljšoj volji toga nemre v popunoi meri napraviti, ar delo šole starši pokvarijo. Ka šola dobrega sezida, to dom poruši. Odkrito moramo povedati, — in to je istina — da so starši včasii velki neprijatelje šole, pa bi mogli biti pomagači učitelja v njegovem vzvišenom deli.

S kem pa ovirajo delo učitelja? S tem,

1.) da starši nedostojno gučijo od učiteljstva v navzočnosti svoje dece. S tem vničijo vsako spoštovanje do učitelja ali do učiteljice;

2.) da deco ne pošiljajo redno v šolo. Dete doma zadržijo brez vsakše potrebe in brez vsakšega vzroka;

3.) da deco, ki je že itak trūdna postala v šoli, doma silijo na delo, s tem dete nema časa, da bi ponovilo ono, ka se je v šoli učilo;

4.) da starši ne preskrbijo dece s potrebnimi šolskimi potrebščinami; nemajo knjige, ne zvezka, svinčnika itd. Najslabše so pa preskrbljena dece pijanca.

Žalostno je vse to, ka smo povedali, ali je tak! Tudi tak ostane, dokeč bodo ništerni starši neprijatelji šole; s tem so tej tudi sovražniki svoje dece. Starši so odgovorni za bodočnost dece. Zato pa pomagajte šoli, učitelju, v njegovem težkom deli.

Kak boš vzgajalo svojo deco, takšo življenje boš meo na starost!

G. F.

ko presunoti to, ka smo v Maribori zvedeli.

Hüdobij, da deca zbitejo svoje starše, i se idejo zavolo toga tožit, je samo v našoj krajini več, kak na celom Kranjskom i na celora Štajerskom vküp. Na Štajerskom se to ešče nikkelko bole na gosci zgodi, nego na Kranjskom pa takše hüdodelstvo cilo redkogda pride pred sod. Ravno tak so poleg prvoga, pogosti nelepa dejanja, da deca, šterim dajo starši svojo zemlo, i si za sébe sprosijo samo krüšno, neščejo sledkar staršom dati hrane. Druga hüdodelstva zasnodk niti neščejo omenjati. Nej so tak goste kak tá, štera smo povedali, pridejo pa od tej. Zato ka deca, štera ne vejo poštvüvati svoji starišov i njüvoga imanja, ne poštvüjejo tüdi drugi lüdi.

Ka nas naj to navči?

Lepi božični i novoletni svetki so ešče nej ščista minoli. Vsakši si želej v tom časi v kraj, gde je preživo zvoja mláda leta, vsakši si želej v svoj dom, v svojo rojstno hišo. Najlepša leta so tista, gde živi človek kak dete brez najmenše skrbi v nežužnom veselji pri svoji starišaj. Božični svetki, so svetki srečni, zadovolni i pošteni družin. Družina je pa srečna i zadovolna te, gda vlada v njoj mér i spoštovanje ednoga do drugoga. Neščejo niti pripovedavati kak grdo je, či deca ne poštvüjejo staršov. Či pa pomislimo, da je dober Bog že med svoje desétere zapovedi postavio: dužnost poštvüvati svoje starše i je že včasi poleg obečao tüdi plačilo, da bo tisti dugo živo i njemi bo dobro na zemli, te tüdi lahko spoznamo vso veliko hüdobijo prelomenjá té zapovedi.

Pri nas se čüje dostakrát staranje, da smo siromácke i se nam slabo godi, pomislimo pa nikelko, či je ne to dostakrát samo kaštiga, ar smo prelomili štrto zapoved? Či je dober Bog obečao že na zemli dobrote tistim, šteri poštvüjejo svoje stariše, te pravičen Bog ravno tak lahko kaštiga že na zemli tiste, šteri se toga ne držijo. Kaštiga je pa s tém, da se lastivna deca nad njim eš-

če bole pregrešijo, kak se je on sam nad svojimi starši.

To si dobro zapomlino i vzemimo k srci, i sodišča do mela naskori menje posla s temi našimi najžalostnejšimi dejanji.

Slovenska Krajina.

— Zahvala. Narodni poslanec g. Klekl, ar so z delom silno zadržani, ka ne morejo na pozdrave davati odgovore, se potom Novin vsem najtoplejš zahvalijo za božične i novoletne pozdrave.

— Orliški krožek v Bogojini je razvesélo na Novo leto večér domače lüdi z lepov prireditov. Té déa je obhájelo Orlovsko društvo v Bogojini sedemletnico, kak je bilo nastáleno. V sédmom leti se je ustanovo Orliški krožek i tak so Orlice na déa Novoga leta ob prvim nastopile z lepov božičnov igrov „Sirota“, z deklamacijami i spevanjom. Igra se je jako dobro posrečila domačega lüdstva pa, šteromi je Orel či duže bole prilübljeni, je bilo telko, da so društveni dom ščista napuñili. Dom se je v preminóčem leti odznotra tak lepo spopuno, posebno ešče oder, da so bili vsi veseli nad orlovskov delavnostjov.

— Šütlinci. Občinske volitvi so se vršile pri nas 11. decembra v preminóčem leti. Meli smo dve listi, i to edno skupno sporazumno listo vsej strank, ali zavolo ednoga človeka, šteri je bole na demokratsko strán nagnjeni, se je to ne zgodilo. To je pa bilo samo za našo stranko dobro. Tak smo postavili mi svojo listo Kmečke zveze i smo dobili 5 odbornikov i dva namestnika, prva pa samo 4 odbornike i dva namestnika. Vsi naši odborniki so trdai pristaši SLS pa tüdi med odborniki prve liste so dobri naši pristaši. Hvale vredno je prinasa, da so tüdi vnogi evangeličanski volilci šli z nami i tak ide demokratska stranka či duže bole proti svojemü gvüšnomü konci. Župan je bio zvoljeni 18. decembra i je dober naš pristaš, podžupan i eden svetovalec sta evangeličanca, s šterima smo itak v najlepšem

poštüvanji, méri i lübezni. — Občinski namestnik.

— To je za Vas, zato ka tüdi Vi močno želite, da kúpíte dobro i fal vse, ka Vam trbej za sobe i za svojo družino. Naj bo to vóra, srebrnina, crodie, obleka, perilo, obüteu ali kühinjski predmeti, potrebšćine zašbrüti, toaletni predmeti ali ovak prikladne reči, instrumenti za muziko, vse to najidete v slikaj v z najfalejšimi cenami v velkom ceniki, šteroga dobite brezplačne, či pošlete svoj adres svetovnoj zalogi H. Suthner Ljubljana, št. 945.

— V Lotmerki se je preselo iz toga sveta 14. preminóčega meseca po dukšoj boleznü v visikoj starosti 78 let, šolski ravnatel i nadučitel v pokoji gospod J. Robič. Vučitelko službo je vršo celi 53 let i od toga samo v Lotmerki 30 let. Vzgojo je vnogo odlični mož. Kak vučíteo je bio delaven i vzoren, svojega kršćanskoga prepričanja je nigdar nej zatajo i je živo z gospodi duhovniki v najlepšem méri i prijateljstvi. Pokojnik je bio častni član vsej občin, štere so všolane v Lotmerki i je bio odlikovani z zlatim križom od najviššiega mesta. Naj njemi bo lehka domača zemla i naj v méri počivle!

— Okrožni agrarni ured v Maribori se je preselo 15. decembra 1927. iz Strossmajerove vülice v palačo „Pokojniskoga zavoda“ na Kralja Petra trgü, II. nadstropje. Stranke se sprimejo samo vsakšo soboto od 8 do 12 vóra pred poldnérom.

— Druga oblastna vinska razstava v Ptujü združena z vinskim sejnomž od 15. do 17. januara 1928. i to od 10 predpoldnérom do 5 vóra popoldnévi. Rastava se vrši v Ptujü v društvenom domu, vino za razstavo mora biti pripelano najkasnej do 12. januara i to dobra vina vsej letnikov, sortirano ali mešano vsake vrste po 5 litrov ali 6 butelk. Što nema butelk, si je lahko posodi proti kavčiji pri „Vinariji“ v Ptujü.

— Tabora „Svete vojske“ se bodeta letos vršila na Brezjaj i na Trsatü. V tom časi se bodo vršili tečaji za voditele protialkoholnoga gibanja i tečaji za brezalkoholno produkcijo.

— Gerenti. Skoro vse občine v našoj krajini so meli do zdaj v rokaj gerenti. Gerent je nej od lüdstva zvoljeni, nego od državne oblastni nastavljeni ravniteo kakše občine. Zato je lüdstvo dostakrát z gerenti ne tak zadovolno kak z župani, štere si samo zvolio po svojoj prostoj voli. Priznatj pa moramo, da je vnogo gerentov dosta dobroga napravilo za občine, i da so v veči mestaj dobili zdaj božnejše lüdi za župane kak so pa bili gerenti. Lüdjé si večkrat radi izvolijo za župana človeka, od šteroga majo posamezniki hasak, ne pa cela občina. Zato se na tom mestü lepo zahvalimo vsem gerentom, šteri so skrbaü i razmetno vodili vse občinske posle i gospodarstvo zato, ka so med njimi ništerni telko dobroga napravili, da ostane izvoleni župan daleč za njimi.

— 34 občin iz sobočkoga okrāja je že poslalo svoje zahteve, naj država uvrti našo sobočko gimnazijo med popunešosemrazredne gimnazije v našoj državi. Za našo krajino je naša gimnazija v tej težki časaj edina rešítev tak v kulturnom, kak v gosdodárskom poglédü, zato naj kem prlé pošlejo tüdi druge občine takše zahteve v Soboto Lokalnomü šolskomü odbori, šteri potem vse vküp pošle v Belgrad.

— Lotmerk. Prosvetno društvo v Lotmerki vprizori po nedelaj 15, 22 i 29. januara krasno zgodovinsko igro „Ben-Hur“, gde nastopi 40 igralcov. Igra je iz Kristusovi časov i si je je vredno ogledati. Začétek je vsigdar ob 3 vóri popoldnévi, konča se pa ob pol sedmi, tak, da je z železnicov dobra zveza. Bog živi!

— Vse občine, denarni zavodi i privatniki, šteri majo akcije „Lokalni železnici“ („Dunántúli helyierdekü vasuti részvénytársaság“) Körmend—Muraszombat in Zalaegerszeg—Csákánytorna, naj to javijo najkasnej do 20. januára t. l. na naslov „Gremij trgovcov za srez Murška Sobota v Soboti“, zato, ka je to jako važno, či šćémo, da se otvori železnica Sobota—Kermedin i Dolnjalenava—Rédič.

— Gospod oblastni poslanec Ivan Baša plebanoš v Bogojini so

Po Fr. Levstjki.

Martin Krpan.

Krpan ga nevarno pogléda i odgovori: „Što šćé iti v Beč, naj želodca nema več, to sam čüo od stari lüdi; jaz pa šćém meti svoj želodec gdešćé bom noso s svojov kobilicov i dukeč bom noso.“

Slüžabnik njemi pravi: „Nej, da bi ti mislo, da se jaz fretam s teov?“ „Vej bi to tüdi ne bilo zdravo“, pravi Krpan.

Nato pálig govori poslanec: „Ka sam ti povedao, vse je istina. Ali ne veš več, kak si prestavo ovo zimo kobilico spoti kočiji? Tisti gospod na kolaj je nej bio nišće drugi kak casar, znaš.“

Krpan se začüdiva i pravi: „Casar? Pa nej znamkar?“

„Casar, casar! Samo poslušaj. Prišao je zdaj v Beč strašen velikan, šteromi pravimo Brdausv. Takši je, da ga nišće straj ne vzeme.“ Dosta vojakov i gospode je že pobio; pa smo si pravili: či ga živi krst ne obláda, Krpan ga vréd done. Glej ti si zadnje vüpanje casarovo i bečkoga váraša.“

Krpana je to dodobra pomirilo, lepo se njemi je vidlo vse ka je čüo

i teda pravi: „Či nega drugoga kak tisti prešmentani Brdausv, poslušajte, ka Vam pravim! Petnajst Brdausvov za malo jüžino, to je meni telko, kak Vam kamen porinoti prek mlake, štero lahko preskoči sedem let staro dete; samo varte se, da me nete vodili za nos!“ To pravi i ročno dene sol s kobile, kobilo pa v konjak, ide v kučo i se svetešnje obličé, da bi ga pred casarom ne bilo sram. Gda se preobüje, pribéži vó, sede v kočiji i naglo oddrdrata proti Beči.

Gda prideta v Beč, je bio ves váraš v čarno odeti. Lüdjé so pa tužno lazili kak mravle, gda njim mravlinjek zežgéjo.

Krpan pita: „Ka pa vam je, da vse žalüje?“

„O, Brdausv! Brdausv!“ kriči malo i veliko moški i ženske. „Ravno dues je vmoro casarovoga sina, šteroga je v srce pekla sramota, da bi nej melo casarstvo junaka, šteri bi se ne bojao velikana. Šou se je z njim merit; nego, ka pomaga? Kak drugim, tak njemi. Do zdaj je ešće s toga boja nišće nej nazáj prišao.“

Krpan veli jadrao pognati i tak prideta na casarski dvor, šteri je pravijo, li vó z réda velki i strašno lepi.

Tam stoji pri véliki dveraj vsigdar straža noč i déa v leti i v zimi, naj bo kakšćé mrzlo; i ročno je straža zakričala pri Krpanovom prihodi, kak má to navado, či se pripela što od casarske rodovine. Bilo je naročeno že dva tjedna déa na déa, naj se nigdárnikomi ne oglasi, samo te, gda se pripela takši i takši človek. S takšim veseljom so čakali Krpana v Beč. Ka bi ga pa tüdi nej? Strašno njim je že šlo za nojéte. Gda casar čüje kričanje, včasi zna, što je i njemi pribéži proti pa ga pela v gornje hrame.

Čüdno lepo je tam, ešće lepše kak v cérkvi. Krpan je vse zijao zato ka se njemi je vse li preveč vidlo. Casar ga pita: „Krpan z Vreja! Ali me ešće poznáš?“

„Ka bi Vas nej“, odgovori on; „vej je ne več kak dve leti ka sva se vidla. No, Vi ste ešće zmirom lepo zdravi kak se vidi na Vašem lici.“

Casar pravi: „Ka pomaga lübo zdravje, da mi pa drugo ide vse napak! Vej si že čüo od velikana? Ka praviš ti, ka bo s toga či se kak ne preinači? Sina mi je bujo, glej!“

Krpan odgovori: „Ka bo drugo? Glavo njemi vzmemo pa bou!“

Casar ga žalosten zavrne; „Bi že bilo, da bi jo le mogli! Oj ali ne-

ga ga mislim pod suncom junaka, da bi vzeo Brdausvi glavo!“

„Zakaj nej? Čüo sam“, pravi Krpan, „da vsi lüdje vse znajo; na celom sveti se pa vse dobi; pa bi se ne dobo junak nad Brdausvom? Kak sam tüdi zanikoj človek, ali tak pek-lensko ga poskübém, da se njemi nigdar več ne povrnejo lagoje želé ružiti po Béči; či Bog da, to de istina!“

Ka je moglo biti casari bole pogodi kak té reči! Samo nekaj ga je ešće skrbelo; zato pa tüdi pravi: „Da si močan, to ti že verjem; pomisli pa ti: on je vajeni orožja že od mladü dni; ti pa si do zdaj prenašao le brüse i kresilno po krajina; spice i meča si tak ešće nindri indri nej vido kak na križnoj poti v cérkvi. Kak boš pa šou nad njega?“

„Nikaj se ne bojte“, pravi Krpan; „kak mo ga i s kém mo ga, to je moja skrba. Ne bojim se ne meča, ne spice, ne drugoga velikanova orožja, šteromi vsemi nanč imena ne vem, či ga má kaj dosta na sebi.“

Vse to je bilo casari povoli i ročno veli prinesti ročko vina, krüj pa sir i pravi: „Na, Krpan, pij pa jej! Nato pa ideva orožje izbirat.“

(Dale pride.)

odložili svoje poslansko mesto i na njivo mesto je prišao Matjašec Ivan posetnik v Dolini.

— Zlehka zasluziti, koristno delati moremo samo s popuoma zdravimi rokami i nogami. Uporne bolečine pa, štere se spravijo v naše kotrige i členke i v njih trgajo i vlečejo, smicajo i nas mučijo, so velke zaprake razvijanj. Kelko blagotvornosti nam da v takši teški časaj ribanje i mazanje s Fellerovim pravim lepo dišćim Elsailuidom, šteri že več tresti let čuva od bolečin i kak kosmetikum ti pridobiva vsigdar nove prijatele. V zvušnejšoj i notranjoj porabi dobro dela tudi pri reumatizmi, glavoboli i bolečinaj zob. V apotekaj i trgovinaj, košta eder pokusni gležkec 6 din, dvojni 9 din, specialna kantica 26 din, po pošti najmanje 9 pokusni ali 6 dvojni ali 2 specialni kantici 62 din, pri apotekari EUGEN V. FELLER v Stubic Donji, Centrala 146. Hrvatska.

Murska Sobota.

— Zahvala. G. narodni poslanec Jerič Ivan se na tom mestu zahvaluje vsem za božične i novoletne pozdrave.

— Turopolje, Bakša, ka mislite, gde so te vesnice? To so posamezni okrajaj v našoj Soboti. Kak so ta imena prišla v Soboto i zakaj, gotovo nišće nevej. Mogoče so sobočanci šteli eden ali drugi del svojega varaša nikelko po strani poglednoti i so njimi dali takše ime, povedati pa moramo da so pri tom ne bili posebno bistre misli. Zato ka takši šteri si sam ne zmisli kakšega pikastoga imena, nego ga gde indri vkradne je nej preveč refrigrani. Bakša je vogrsko ime ednoga varaša, Turopolje pa ime ednoga polja na Hrvatskom. Zakaj so to se prinesli, toga nevedo, mogoče zato, ar so sami ne znali najti ednoga lepoga domačega slovenskoga imena za te kraje.

Turopolje so prilé zvali Dužna vés. To ime je za te okraj končl nikši pomen melo. Na ednom falati so si ljudje postavili skoro iz ničesa celo vrsto prilični hišic i či tudi so zdaj mogoče ešće nikelko zaduženi, s časom bi lahko gradil premočni ljudje i bi pripovedavali svojoj deci zakaj se je te kraj zval Dužna vés.

Na Kranjskom na priliko v ednom mestu stoji vés z imenom Babja vas. To ime je pa ta vés, etakš dobila: Osem mladi vértov si je postavilo malo pred bojom lepe male hiše na ednom poli. Bila je to na poli skupina hiš, nego nišće je tem hišam ne dao ešće nikšega imena. Gda je pa prišlo do bojne, se je zgodilo, da so mogli oditi vsi tej mladi moški k vojakom i domá so ostale samo ženske. Bojna je trajala 4 leta i tak dugo je v toj vesnici nikšega moškoga nej bilou, zato so prebrisani sosidje dali tem hišam ime Babja vas. Gda so pa moški iz bojne prišli domo, so pravili, dobro, pa naj ostane to ime, tak se bomo končl z imenom spominjali na to, gda so morale naše žene same doma biti i voditi vse vérstvo. To so bili pametni ljudje i so bili zadovolni s tem imenom štero nikaj pomeni za zgodovino te vési, či tudi bi lahko toj novoj vesnici dali lepše ime.

Kakše Turopolje, Bakša Mala, Kaniža i tak dale pa v istini za našo Soboto nema drugoga pomena, kak to, da nevej domačini svojim novim krajom nikšega poštenoga imena dati. Či bi pa že bilo koga sram, da je iz Dužne vési, pa se naj da tom kraji drugo lepo i slovensko ime. Či se po-

leg Ljubljane naj bole močvarasta dolina zove. Rožna dolina, pa se naj dá tudi tem krajom kakše bole rožnato ime samo na Hrvatsko i na Vogrsko nam pa rejsan nej trbej hoditi po svoja nova imena.

Domača politika.

V Belgradl dela zdaj takzvani finančni odbor. To je skupina poslanecov, šteri pripravljajo novi proračun. Vsem se ide za to, naj bi se bremena, štera mora siromaško ljudstvo plaćivati, kelko li mogoče najbolje znižala. Najvažneše delo pri tom, je gotovo takzvano.

Izenačenje davkov. Pisali smo že, da plaćujejo v Srbiji menje dače, kak v naši krajinaj, zato ka tam ešće nemajo katastra i ljudje tistim davčnim uradnikom večkrat povejo kak najmenje zemlje, da na te način menje dače plaćajo. Mamo pa v naši krajinaj ešće celo vrsto drugi davkov, šteri v prejšnoj Srbiji ne poznajo. Edna takša dača je na priliko tudi dohodnina. V glavnom so vsi toga mišljenja, da či se že šće dača po celoj državi izednačiti, to se naj v našoj krajini tudi dohodnina zbrisje, ar toga v prejšnoj Srbiji tudi ne plaćivajo. Dohodnina je pa pravzaprav najbolje pravična dača, zato, ar se ta dača plaćuje po tom, kelko má šteri istinski dohodkov. Naši poslanci pázijo zdaj na to, da se v naši krajinaj dača v istini zmenš, ne da bi nam na ednoj strani edno dáčo zbrisali, na drugoj pa te pa druge dače zvišali.

Naša zvušnejša politika. Minister takzvani zunanji poslov má to skrb, da držl mir i prijateljstvo s sosednima državama, i da v pravom časi poišće potrebne zveze s kakšimi ugledrima i zmocnim državama. Mi smo v premočem leti v svojoj zvušnejšoj politiki vnogo došćeno. Sosidov nemamo rávno najbogši, smo pa telko na bogšim pri drugi velki država. Jako ne rada nas vidi

Italija. Ona zna da postane v kratkom časi naša država, naj si domá nikelko reda napravi, edna od najmočnejši i najbogatiji držav v južnoj Europi. Nemci celo pravijo da naša država v šteroj je ljudstvo tak nikak nenadoma prišlo vkup i se začnole vladati, kak da bi iz gošće prišlo, da ta naša država grata v kratkom časi močna i bogata kak štera šteć druga stara i velka država v Europi. I to pravijo, da zato ar je skoro niedna druga država v tak kratkom časi naj telko skoro iz ničesa napravila kak rávno naša. Gospodarstvo graćuje od dnéva do dnéva bogše, železnice bogše, naša vojska je pa najbogša v celoj Europi. Pa tega se Italija strašno boji. Italija je mislila, da bo z nami lahko napravila, ka bo štela, nego vidi, da smo mi že zdaj po deveti letaj kak naša država obstoji, že dosta na bogšem kak Italijani. Zato bi pa zdaj rada zdregala vse naše soside proti nam. Na svojoj stran je dobila Vogre.

Vogri so že itak nigdar nej prijazno gledali na nás. Oni mislijo, da so oni že sami po sebi nikaj več i nikelko več vredni kak mi. Či tudi smo v ništernom tali mi že daleč pred njimi i bodo v kratkom časi Vogri tak v gospodarstvu, kak v politiki posebno ešće v šolstvu daleč za nami, itak njim to ešće nikak nejde v glavo. Ne razmijo toga, kak bi se mogao budoš

Paromlin grofice ZICHY v BELTINCI

Naznanjamo vsem prijatelom, da je parni kotel očišćeni in mlín na novo dela.

Prevzema vse vrste mlenje, kak pšenico, žito, kukurico, zmes, hajdino in zamećko.

Na željo zamenjava vse vrste žita po najviššem odstotki, davle za:

100 pšenice 32 kg. 0 mele

28 „ I. „

dela 60 kg. bele mele

10 „ čarne mele III.

18 „ otrob

merično i prašenje samo 12 „

vkup 100 kg.

Nadale zamenjava žito, kukurico hajdino kukorćni grés, kukorćno drobno melo za krúj i pšeno za proso. Blago je najbogše i poštena vaga, tak da je vsaki lahko zadovolen.

Kupuje po najviššoj dnevnoj ceni pšenico žito pa kukurico.

Za obilni obisk se priporoča

ALEKSANDER FRUMEN
nadmlinar, poslovođa.

Sláv sam brez njúve pomoći tak ime nitno vladati. Zato so pa sklenoli prijateljstvo z Italijani, da bi tak mogli brez vsakšega pravoga vzroka samo iz nevošćenosti nam nikelko škoditi. Nesrečo pa májo v tom, da je med njimi i Italijov Austrija s tov i z nemškov državov smo pa mi či duže bole v prijateljstvu.

Bolgarija i Grčija želita meti mé i prijateljstvo znami, ka tudi mi želimo, samo da njima ne dá méra Italija. Rumunija je itak naša zavezница, Albanija se je pa šćista odála za 20 let Italiji, nego med Albanci samimi graćuje čiduže vekše nerazpoloženje proti Italijanom. Tak si oni sami pomali strosijo neprijetne seside s zvoji ramen. Najvekšega pomena je pa sa nas v pretečenom leti sklenjena

Prijateljska pogodba med našov državov i Francijov. To je močno zaprlo sapo vsem tistim, šteri so mislili, da smo mi brez pomoći. Zdjaj vidijo, da z nami držl v popunoj meri Francija, močno tudi Nemčija, s Českom i Rumunijov smo pa že itak v stalnoj zvezi. Sploj gledajo že od vsej strani na našo država z veseljom, ar vidijo, da je to država, štera ide naprej, nej nazaj.

Tjedenske novine.

— Novi primas na Vogrskom je po smrti Černoha imenovani dr. Szeredy. Zanimivo je da je bio tak pokojni kak tudi te novi po svojem rodi Slovak ali Tót, kak so je Vogri radi špotljivo zvali. Ja, naši sosidje se z drugi narodnosti jako radi nerca delajo, nego vsi velki može na vogrskom so po većini na Vogri, nego Slovani. Novi primas je bio pred kratkim od rimskoga papo imenovani za kardinala.

— Mraz, vihéri i povodnjl so nastopile v zadnjem časi po celoj Europi. V našoj državi je takši mraz bio pred ništernimi daćvi, kak ga že dugo ne pomlijo. V Zagrebi je edna ženska na vulici zmrznola, edno deklíco so pa vso trdo prenesli v hiže i so jo ešće spravili k življenju. V Ma-

cedopiji, gde morajo železnice zavolo bolgarski komitašov stražiti, je v ednoj noći šlo 20 vojakov na stražo, pa gda je prišlo drugi dvajsti, da bi se premenili, so najšli od nji samo tri žive, drugi sedemnašt je pa bilo trdi i zmrznolen. V Ljubljani se je te dni zavolo mraza zgodilo telko nesreč kak inda v šesti mesecaj. Po vsej vulicaj je bio eden sam led, i ljudje so kapali po njem, eden si je potro nogo, drugi glavo prebio i tak naprej. Špitali so puni samo s takšimi nesrećami. — Na Angležkom pravijo, da že od leta 1886 naprej ne pomlijo takše zime kak letos. Več sto ljudi je zmrznolo. Več železnice je obstalo v snegi i na stotine automobilov je ostalo na cesti i so je nikam nej mogli spraviti. Na Francuskom i v Španiji so takši vihéri, da trgajo strehe s hiš. Posebno nevarni dnévi so to za l dje na morji. V Italiji so pa zavolo raztopajoćega snega palig izredno velke povodnji napravile ogromne šćode. Tak se vidi, kak da bi po celoj Europi šli prek posamezni valovi mrzloga zraka, za njimi pa nikelko toplejši. I kak se tej valovi valijo, graćuje mraz ali se pa nenadoma topi sneg.

— Naše oblastne skupščine so končale svoje delo pri sestavljanju proračuna. Posebni novi davkov za kmećko ljudstvo so ne naložili, razen 50 procentne doklade na državno trošarino za vino. Pri programi graditvi novi cest smo videli, da so predlagane vnoje jako potrebne cestne zveze v mariborskoj oblasti. V našoj krajini je pravzaprav niti edna nova cesta nej predlagana. Sklenjeno je bilo naj se zgotovi kem prilé nova cesta Radmožanci—Turnišće, ništerne ceste je pa prevzela oblast od države v svojo skrb. To so ceste lendavska v dužni 40 km., prosenjakovska i državna cesta na Srebrni breg. Trbej pa poglednoti samo nikelko zemlevid naše krajine i se jako lepo vidi kak nenaturne cestne zveze májo naši kraji s gredišćom, z našov Sobotov i rávno tak s kraji prek Múre. Na Múri mámo novi most do njega pa na priliko iz Sobote nemre nišće priti po ednoj poštenoj cesti. Od Dakežovja do Sobote same polske poti. Rávno tak se pride iz Sobote do Tišine po lepoj cesti, naprej pa do broda več nikše poštene poti nega. V veči mestaj bi trbelo samo mali falček ceste zgraditi i bi meli krasne zveze, nego tak se nam vidi, da se za to sploh nišće ne briga.

— Revolucija na Kitajskom se nadaljavlj napre. Nikaj strašnoga je, ka more to siromaško kitajsko ljudstvo pretrpeti. Najbole žalostao je pa to, da se bijeta dva dela kitajske države med seov brez vsakšega pravoga vzroka. Zato, ka je glavni vzrok tomi, da se nesrečni boji na kitajskom nemrejo končati, svája med Rusi i Angleži. Rusi so sosedí Kitajcom, na kitajskom pa majo v velkom deli oblast i haske Angleži. Rusi podžigajo Kitajce s tem, náí odtirajo iz svoje države Angleže, da bodo tak lahko sami živjvali to, ka se pri nij prideli, Angleži pa vidijo, da delajo Rusi to ne iz toga vzroka, da bi šteli Kitajcom dobro, nego, naj bi Angležom škodili, zato pravijo Kitajcom naj se bojijo bolševikov i naj njim nikaj ne verjejo. Kitajci so se tej boju se strašno navolili. V državi nega mera i ne reda, dva generala, od šteriva má za seov eden severno polovico države, drugi pa južno, se bijeta med seov, ljudstvo pa trpi glád. Zdej so se že zdignole cele krajine i se selijo z ednoga krája v drugi kraj, da do-bijo kaj živeža. Ljudstvo je tak lačno, da se hrani s slamov i skorjov od dravja, samo, da si za nekoliko dnij podukša življenje. Kakši bo pa konec tej boju očče ničče nevej. Litajski voditelje že samij želejo, da bi se to na nikši način zgodilo, zato ka zmeš-njava siromaštvo i lakota gračije od dnéva do dnéva vékša. Ka pa morajo v tej nevolaj očče naši misijonarje mad tem zaslepenim poganskim ljudstvom pretrpeti, si lahko sami mislimo.

Dobra knjiga.

Dobra knjiga je najboljši prijateo; več je vredna, kak najboljšé družstvo. Iz nje se lahko navčiš lepoga, plemenitega in hasnovitoga.

Knjiga je ogledalo človeške duše, če čitš dobro knjigo, si dober človek.

Slaba knjiga je právi čemér; ona neopaženo dava čemér človeškoj duši. Sladka je, kak méd; njéna vsaka reč je právi satan, štere cilj je, — človeka vničiti. In na žalost moramo ugotoviti, da današnja mladina, preveč rada posega po takših knjigaj štere so pune mržnje proti veri i njenim služabnikom.

Pred kratkim je izdalo misijonišče v Domžalah roman „Misijonar“. Cena je mala. Knjiga je lepi krás knjižnice; očče lepša pa je njena vsebina. Iz toga romana vidimo, kelko trpijo misijonarje po tujini, kak neustrašeno delajo za širitev svete Cérkvi; vidimo, kak prodira misijonska misel, ravno zdaj, kda največ trpi naša vera.

Ne bi smela biti niti edna kršćanska hiša brez te knjige. Naróči se pri „Katoliških Misijonih“ v Ljubljani. Stane 15 Din.

Šte kúpi to knjigo, Bogi prijeto delo včini, ár s tem podpira misijone. — G. F.

Pošta upravništva.

Franc Kerec, Vidonci. Dužni ste 15 Din. na lanjsko leto. — **Bokan Stanislav, M. Petrovci.** Prošene kalendare poslali za polovično ceno. Drugo, ka prosite, je ne mogoče spuniti, ar smo preveč zaduženi pri Novinah. Gđa bodo meli, te plačajo, mi je zavolo siromaštva počakamo. **M. List** njim pa, štéri so ga meli, šenkamo, za volo nesreče. — **Š. Jožef, Kúpšinci.** Račun za 1927. l. vredi, vse plačano.

Gene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 290 Din., ovsa 209 Din., kukorice 230 Din., ječmena 190 Din., hajdine 300 Din., prosa 290 Din. Živina: Govenska v Ljubljani kg., 8—10 Din., teoci 12— Din., svinje 15—17 Din. Krma: Sena 50—60 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 25 par, Schilling 7 D 95 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška slata marka 18 D. 50 p., Francoski frank 2 D. 20 p., Švicarski frank 10 D. 93 Taljanska lira 2-90 D.

Kmetovalcem sreza Dolnja Lendava.

Vsi oni kmetovalci, ki bi radi naročili trse ali sadno drevje v državnih rzsadnikih, se naj ob priitki med uradnimi urami po t rkih in petkih zglasijo pri tukajšnjem sreskem kmet. referentu, kjer dobe potrebna navodila glede izbere prikladne vrste z ozirom na zemljo in lego, kjer oččejo saditi.

Sreski poglavar:
KANDRIČ S. I.

Mali oglasi.

Sječarje

dobite najboljšé in najfalejšé tudi na Rate, pri **IVAN ŠEGA** Murska Sobota.

Sprejemem učenca

za trgovino. Več se izvedi v trgovini **I. HAHN** Murska Sobota.

K odaji je

edna hiša in 2 plüga zemlje v Rakičani. Kúpci se naj zglasto pri **CELEC FERDINANDI** v Rakičani.

Naznanjam

vsem cenjenim odjemalcem, da sem preselil mojo trgovino s klobuki z 1. januarom v Lendavsko cesto št. 52. (prek od davčnega urada). **SUKIČ JURI** klobučar Murska Sobota, Lendavska cesta.

K odaji so

dvoje gosli v dobrom stani, što šče kúpiti, se naj zglasto pri **ALOJZI OŽBOLTI**, trgovci v Črensovci.

Proda se

vsled preselitve, po nizkoj ceni lepo posestvo nova zidana hiša i gospodarsko poslopje, 6 plügov njiv, travnikov i loga. Več se zvedí pri **ANTONI KRIŽANIČ** v Borech, 13., p. Križevci pri Ljutomeru.

Naróčaina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN	ERDOŠI
trgovina s papirjem, s pisarniškinimi i šolskimi potrebščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	trgovci s papirrom igračkami v Murski Soboti št. 130. poleg rim. kath. cerkvi ino bivše pošte.

VAJENEC

z bolše hiže se sprejme pri **KOLOŠA JANEZ**, čevljari Murska Sobota.

Zmagovalka

pri tekmi za najfalejšo ceno je **Suttnerova**

prava švicarska budilnica št. 105.

Z zanesljivim Anker strojom, štéra stane s triletnov garancijov samo **64 Din. 20 p.**

Ravnokat prava švicarska žepna vóra št. 100 Anker stroj Remontoir-Roskopf samo **49 Din. 60 p.**

Anker Remontoir Roskopf št. 111. s triletnov garancijov samo **69 Din. 20 p.**

Po povzetji, ali pa se pošlejo penezi naprej

Rizike nega. Či se Vam kaj ne vidi, to Vam zamenimo, ali pa damo peneze nazaj. Velki cenik s slikami vór, lancov vsakovrstne zlatnine i srebrnine kak tudi cenik s sto dręimi potrebnimi predmeti za dnevo potrebšćine, do-bite brezplačno či pošlete svoj adres na Svetovna trgovina vór

H. SUTTNER,
LJUBLJANA št. 945.

Reumatizem,

Bolećine kosti,

Bolećine glave,

Bolećine zob,

Bolećine želodca

odstrani najbolje **INKA** vinovica 1 glažek 10 Din. Dobi se v lekarni pri Sv. TROJICI v D. Injoj Lendavi.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Najvećje v selje otrokom

so igraćke, katere po zelo nizki ceni

in v veliki izbiri n. pr. kangle za polivanje, vedra, obroće, hinte, peresno veterinice, grablje, lopate, žoge, čige, vozické ter razae figure iz celuloida in gumiya itd. do-bite pri

Erdösy Barnabaš,
trgovcu s papirjem in igračkami v M. SOBOTI, Cerkvena ulica.

Preveč rdeći obraz, rdeći nos, razpokano kožo i roke odstrani najbolje mast za obraz i roke „**CREME MAJALA**“ lice dobi lepo čisto farbo. Odstranite za vsigdar rdećico z obraza. Creme Majala 12 Din., Žajfa Majala 8 Din. v lekarni pri Sv. TROJICI D. Lendavi.

KREDITNA ZADRUGA

za TRGOVINO in OBRT v Murski Soboti r. z. z. o. z. naznanja, da bude od 1. 1928 naprej vsako leto dvakrat i. s. 30. junija in 31. decembra pripisala intereš k glavnici pri vseh hranilnih vlogah. (Intereš od prvega polletja od 1. julija naprej nosi intereš.)

Mlado lice

se lahko očuva do kėsne starosti či se za to brigamo prle kak za čne lice venoti. Mladostno svežost moramo varvati do-keč je ne minola. Rabite za gojitev svojega tela, svojega lica, svoji rok i vlas.

I. Fellerovo pravo Kaukasko pomado za čuvanje lica i kože, ona gladi grbe i brazgotine dela kožo gibko i nežno odstrani pojave staranja dela mladost i lepoto. Iznenadi Vas, s kakšov hitrostjov minejo sunćne pege, spokana koža, rdeći nos, pišćajci, masni mozolćki i vselele falinge kože.

II. Fellerova moćne pomada za rast vlasi, štéra brani izpadanje vlasi prane pišćivosti, odstrani lúske mehća trde vlase i je dela bujne, gibke i pomaga rasti.

Za proba 2 lonćića edne, ali po eden lonćić od vsake ELSA-pomade s pakivanjom i poštov 38 dinarov.

III. Elsa žajfe zdravja i lepote, štéro so ne samo z dišivami napunjene žajfe, nego majo v sebi vrasro, štéro dobro dela, ide v Vašo kožo i jo vzdržavlj zdravo, lepo, mlado, Vašo zvüneašnost pa mladostno svežo.

Fellerove prave žajfe zdravja i lepote so:

ELSA-liljasta mlećna žajfa
ELSA-žumanćasta žajfa
ELSA-glicerinska žajfa
ELSA-boreksova žajfa
ELSA-katranova žajfa
ELSA-žajfa za briti.

Probajte je! Nigdar već nete šteli meti dręje žajfe.

Za proba 5 falatov ELSA-žajfe 52 din. i to s pakivanjom i poštov.

V Vašem haski je, da pošlete peneze naprej zato, ka či naróćite po povzetji, pride nikello drakše.

Naróćite pri naslovi: Lekarnar

EUGEN V. FELLER,
Stubica Donja Centrala 146
Hrvatska